

Recenzja

rozprawy na stopień naukowy doktora nauk o kulturze fizycznej, zatytułowanej:

Jakość życia a funkcjonalna sprawność fizyczna kobiet z domów pomocy społecznej Dolnego Śląska

Autor pracy: mgr Mariusz Tomczak

Promotor: prof. dr hab. Zofia Ignasiak

Tematyka poruszana w pracy jest bardzo aktualna i dotyczy oceny poziomu funkcjonalnej sprawności fizycznej oraz subiektywnej jakości życia i zdrowia kobiet zamieszkujących domy pomocy społecznej. Jest to temat niezwykle ważny, bowiem śledzenie zachodzących zmian pod kątem optymalnej jakości życia i zdrowia osób starszych może być pomocne w poprawie ich samodzielności i codziennego funkcjonowania. Zagadnienia poruszane w niniejszej pracy mają znaczenie aplikacyjne, podjęta przez Autora tematyka jest aktualna, a wybór tematu rozprawy doktorskiej mgr Mariusza Tomczaka uważam za uzasadniony, tak pod względem poznawczym jak i praktycznym.

1. Struktura pracy

Przedstawiona do oceny rozprawa ma typowy układ pracy badawczej. Liczy 80 stron i podzielona została na 9 rozdziałów. W pracy zamieszczono 20 rycin, 8 zdjęć oraz 7 tabel. Piśmiennictwo liczy 105 dobrze dobranych pozycji. Wykorzystane zostały zarówno polskojęzyczne jak i anglojęzyczne artykuły naukowe. Tak szeroki zakres zacytowanego w pracy piśmiennictwa świadczy o bardzo dobrej znajomości podjętego tematu, oraz jego rzetelnej i głębokiej analizie. Ogólnie zachowane zostały właściwe proporcje objętości poszczególnych rozdziałów, chociaż Dyskusja mogła by, w odniesieniu do Wstępu, być nieco dłuższa. Spis treści odpowiada poszczególnym częściom pracy. Praca napisana jest bardzo czytelnym językiem, a na podkreślenie zasługuje fakt, iż całość opracowania jest staranna i widać w nim dobre przygotowanie metodologiczne Autora do pracy naukowej.

2. Wstęp

Autor we Wstępie prawidłowo wprowadził w problematykę pracy omawiając zagadnienia dotyczące starzenia się społeczeństwa, aktywności fizycznej osób starszych, uwarunkowań historycznych oraz funkcjonowania domów pomocy społecznej. Autor przedstawia tu analizę piśmiennictwa światowego na temat prezentowanego zagadnienia, a tym samym uzasadnia potrzebę podjętych badań własnych. Wiadomości te przekazane zostały w umiejętny sposób

stanowiąc równocześnie dobre uzasadnienie podjętego tematu, które zostało wyraźnie przedstawione w końcowej części tego rozdziału, umożliwiając płynne przejście do celu pracy.

3. Cel pracy

W tej części pracy Doktorant zaprezentował cel pracy, który został jasno i jednoznacznie sformułowany. Brakuje natomiast pytań badawczych lub hipotez, które są nieodłączną częścią tego typu opracowań. W artykułach naukowych możemy poprzestać na podaniu celu badań natomiast dysertacja doktorska powinna je zawierać. Autor pracy zamieścił natomiast cele szczegółowe, które mogłyby pełnić rolę pytań badawczych gdyby zmieniona została forma zdań na pytającą.

4. Materiał i metody

Badaniami objęto 130 kobiet w wieku 65-80 lat, które przydzielono do dwóch grup w zależności od czasu pobytu w domach pomocy społecznej. Grupa pierwsza obejmowała osoby, których pobyt w DPS-ach trwał minimum rok i nie przekraczał 2 lat (n=50). Do grupy drugiej drugiej zakwalifikowano kobiety przebywające w DPS-ach powyżej 2 lat (n=80). Sprecyzowane zostały kryteria włączenia do badań. W rozdziale Metoda szczegółowo i wyczerpująco opisano zastosowane metody badawcze. Analiza statystyczna zastosowana w pracy nie budzi zastrzeżeń.

Pewne wątpliwości budzą natomiast pierwsze 2 podrozdziały Metody, bo czy takie informacje jak zasady funkcjonowania domów pomocy społecznej, zakres świadczonych przez nie usług, czy też ogólna charakterystyka Dolnego Śląska nie lepiej było zamieścić we Wstępie?

5. Wyniki badań

Wyniki badań zostały zaprezentowane na licznych rycinach, w tabelach oraz uzupełnione szczegółowym opisem w tekście. Wyniki poszczególnych parametrów badanych w pracy są przedstawione w sposób jasny i przejrzysty. Ryciny i tabele zostały poprawnie opisane i wyczerpująco opisują zawarte w nich dane. W rozdziale tym nie powinno jednak być elementów wnioskowania np. str. 36,38, gdzie Autor pisze o czym świadczą otrzymane wyniki. Na tego typu rozważania jest miejsce w Dyskusji. W rozdziale tym występują pewne uchybienia edytorskie, prawdopodobnie powstałe na etapie drukowania pracy np. str 44, 49, gdzie strona rozpoczyna się pojedynczym wersem, który powinien być zamieszczony na poprzedzającej stronie.

6. Dyskusja

Dyskusja jest przejrzysta i prowadzona adekwatnie do prezentowanych wyników; stanowi spójną i logiczną całość. Interpretacja uzyskanych wyników jest interesująca. Otrzymane wyniki zostały odniesione do wyników innych autorów. Szeroko wykorzystano piśmiennictwo krajowe i zagraniczne. Zakończeniem rozdziału jest podsumowanie, w którym w oparciu o doświadczenia płynące z niniejszej pracy, przedstawiono proponowany kierunek działań w zakresie poprawy sprawności funkcjonalnej i jakości życia pensjonariuszy domów pomocy społecznej. Płynność i rzeczowość dyskusji zasługuje na uznanie.

7. Wnioski

Doktorant sformułował 6 wniosków. Przedstawione wnioski są jasne i adekwatne do uzyskanych wyników i stanowią ich uogólnienie. Są zgodne z celem pracy. Nazwa rozdziału " Wyniki i wnioski" jest jednak myląca. Wyniki zastały przedstawione wcześniej w rozdziale "Wyniki" a ten rozdział powinien mieć nazwę tylko " Wnioski".

8. Piśmiennictwo

Piśmiennictwo zostało dobrze dobrane i wykorzystane. Sposób cytowania jest prawidłowy.

Wniosek końcowy

Reasumując oceniana rozprawa ma wysoką wartość poznawczą i aplikacyjną. Praca przygotowana została w sposób staranny i rzeczowy spełniając standardy opracowań naukowych. Napisana jest poprawnym językiem. W moim przekonaniu praca Pana mgr. Mariusza Tomczaka „Jakość życia a funkcjonalna sprawność fizyczna kobiet z domów pomocy społecznej Dolnego Śląska” spełnia wymogi stawiane rozprawom doktorskim.

Wobec powyższego, wnioskuję do Wysokiej Rady Kolegium Naukowego, Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, o dopuszczenie Pana mgr Mariusza Tomczaka do dalszych etapów przewodu doktorskiego oraz o nadanie stopnia doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej.

